

□ Czas czytania: 6 min.

Wolontariusze Don Bosco: zaangażowanie młodych ludzi na rzecz lepszej przyszłości

Od ponad dwudziestu lat Inspektoriat Niemiecka Salezjanów Księdza Bosko angażuje się na polu wolontariatu młodzieżowego. Poprzez program „Wolontariat Don Bosco” salezjanie w Niemczech oferują co roku około 90 młodym ludziom doświadczenie wychowawcze i życiowe w domach salezjańskich na terenie Inspektorii i w różnych krajach świata.

Dla wielu młodych Niemców jest normalne, że po zakończeniu edukacji szkolnej poświęcają rok swojego życia na pracę społeczną. Dla wielu z nich styl salezjański jest źródłem inspiracji przy wyborze organizacji, która będzie im towarzyszyć podczas tego doświadczenia. Pomimo sekularyzacji niemieckiego społeczeństwa i ciągłej utraty wiernych przez Kościół w ostatnich latach, wielu młodych ludzi puka do drzwi salezjanów z wyraźnym zamiarem pomocy drugiemu i wniesienia małego wkładu w lepszy świat. Ci młodzi ludzie znajdują w postaci księdza Bosko przykład wiary i życia.

Nie wszyscy, którzy ubiegają się o przyjęcie do programu wolontariatu w odpowiednich biurach inspektorialnych w Benediktbeuern i Bonn, mieli w swoim życiu doświadczenie pracy w grupach młodzieżowych związanych z Kościołem, a zwłaszcza z salezjanami. Niektórzy z nich nie są ochrzczeni, ale rozpoznają w ofercie wychowawczej salezjanów możliwość osobistego wzrostu, opartego na wartościach potrzebnych do własnego rozwoju. Dlatego też co roku wielu młodych ludzi rozpoczyna doświadczenie wolontariatu w ramach programu „Wolontariusze Don Bosco”: podczas weekendów szkoleniowych młodzi ludzie nie tylko zdobywają przydatne informacje na temat projektów, ale także są zapoznawani z salezjańskim systemem prewencyjnym i duchowością, przygotowując się w ten sposób do czasu, który poświęcą na służbę innym młodym ludziom.

Wolontariuszom i wolontariuszkom towarzyszy zespół koordynatorów, którzy dbają nie tylko o aspekty organizacyjne, ale przede wszystkim o wsparcie przed, w trakcie i po zakończeniu wolontariatu. Dzieje się tak, bo rok wolontariatu nie kończy się w ostatnim dniu służby w domu salezjańskim, ale trwa przez całe życie. Ten rok w służbie innym stanowi fundament wartości, które mają duży wpływ na przyszły rozwój wolontariuszy. Ksiądz Bosko kształcił młodych ludzi, aby uczynić ich uczciwymi obywatelami i dobrymi chrześcijanami: program „Wolontariat Don Bosco” inspirowany jest tą podstawową zasadą pedagogiki salezjańskiej i stara się położyć podwaliny pod lepsze społeczeństwo, w którym wartości chrześcijańskie znów będą charakteryzować nasze życie.

Inspektorat Niemiecki zapewnia młodzieży możliwość spotkania na wszystkich etapach wolontariatu: spotkania orientacyjne, oferty informacyjne online, szkolenia, imprezy i coroczne spotkania wymiany doświadczeń to podstawowe działania, na których opiera się sukces programu „Wolontariusze Don Bosco”.

Zespół koordynujący, składający się z pracowników młodzieżowego centrum szkoleniowego *Aktionszentrum* w Benediktbeuern i Biura Misyjnego w Bonn, wspierany przez ekonomę inspektorialnego ks. Stefana Stöhra i delegata ds. duszpasterstwa młodzieży ks. Johannes Kaufmanna, zarządza i kieruje każdą działalnością, rozwijając program we wszystkich jego

wymiarach. Doświadczenie wolontariatu zaczyna się od złożenia wniosku: młodzi ludzie biorący udział w programie krajowym rozpoczynają swoją służbę we wrześniu i uczestniczą w 25 dniach szkolenia w ciągu całego roku wolontariatu. Dla wolontariuszy, którzy zamierzają wyjechać za granicę, proces jest nieco bardziej złożony: po spotkaniu orientacyjnym, jesienią dokonuje się selekcji, a kandydaci otrzymują informacje od byłych wolontariuszy, którzy już w przeszłości brali udział w programie. Faza szkolenia rozpoczyna się na początku roku i obejmuje łącznie 12 dni przygotowań, podczas których wolontariusze otrzymują informacje na temat pedagogiki księdza Bosko, pracy salezjanów na świecie, ważnych tematów, takich jak komunikacja międzykulturowa i procedury, które należy stosować w razie nagłych wypadków podczas pobytu za granicą. W lipcu wolontariusze otrzymują błogosławieństwo i medal z księdzem Bosko jako symbol przynależności do Rodziny Salezjańskiej.

Wyjazd młodzieży jest planowany na wrzesień, a w połowie ich służby proponowane są spotkania refleksyjne w różnych regionach, w których pracują wolontariusze, prowadzone przez zespół koordynacyjny Inspektorii Niemieckiej. Doświadczenie kończy się seminarium podsumowującym, tuż po powrocie ze służby za granicą, w którym kładzione są fundamenty pod przyszłe zaangażowanie w Rodzinę Salezjańską. Corocznie organizowane są dwa spotkania dla wszystkich, którzy uczestniczyli w programie od początku jego istnienia w latach 90. Zespół koordynacyjny Inspektorii zajmuje się wszystkimi aspektami organizacyjnymi, w tym: wyszukiwaniem domów salezjańskich zainteresowanych współpracą w dziedzinie wolontariatu; finansowaniem działań za pośrednictwem funduszy ministerialnych i europejskich; wsparciem w przypadku sytuacji kryzysowych; organizacją ubezpieczenia zdrowotnego wolontariuszy; kontaktem z rodzinami wolontariuszy.

W ciągu ostatnich 25 lat w programie „Wolontariusze Don Bosco” wzięło udział już ponad tysiąc młodych ludzi w Niemczech i za granicą.

W badaniu przeprowadzonym kilka miesięcy temu przez Inspekcję Niemiecką, w którym wzięło udział około 180 byłych wolontariuszy, stwierdzono, że młodzi ludzie pozostają zaangażowani w pracę społeczną nawet wiele lat po doświadczeniu wolontariatu. Szczególnie zauważana jest uwaga respondentów na kwestiach takich jak: niesprawiedliwość społeczna, rasizm, ekologia i zrównoważony rozwój. Badanie to potwierdziło wartość tego programu, nie tylko pod względem natychmiastowej pomocy, jaką wolontariusze mogą zapewnić społecznościom goszczących ich podczas roku pracy, ale także pod względem pozytywnych efektów, które można zaobserwować w dłuższej perspektywie, po ukończeniu przez nich studiów uniwersyteckich lub rozpoczęciu ścieżki zawodowej.

Ważnym aspektem programu „Wolontariuszy Don Bosco” jest jego integracja z programami krajowymi i europejskimi, takimi jak „Europejski Korpus Solidarności” Komisji Europejskiej, krajowe programy wolontariatu Ministerstwa Rodziny i Młodzieży czy program „weltwärts” Federalnego Ministerstwa Współpracy Gospodarczej, tak aby oferta szkoleniowa salezjanów była bardziej widoczna wobec instytucji państwowych. Stałe kontrole jakości, przeprowadzane przez kompetentne stowarzyszenia co dwa lata, potwierdzają skuteczność i przejrzystość oferty szkoleniowej programu „Wolontariuszy Don Bosco”. Jeden z aspektów

tych kontroli jakości dotyczy w szczególności współpracy między naszymi kompetentnymi biurami a strukturami przyjmującymi w Niemczech i w różnych krajach świata. Ten szczegół odróżnia ofertę salezjańską od wielu innych prywatnych agencji wolontariatu, które współpracują z różnymi organizacjami o najróżniejszych profilach.

Nasi wolontariusze pracują wyłącznie w placówkach salezjańskich i są specjalnie przygotowani do tego doświadczenia życiowego. Nie ma znaczenia, czy wolontariusz jest zatrudniony w małej wiosce w południowych Indiach, czy w europejskiej metropolii. Jest coś, co łączy tych wszystkich młodych ludzi i sprawia, że podczas ich doświadczenia czują się jak w domu: osoba księdza Bosko, poprzez swoją obecność we wspólnotach ich przyjmujących, daje im punkt odniesienia w życiu codziennym oraz daje im pocieszenie i ochronę w najtrudniejszych momentach. Oczywiście uproszczeniem byłoby stwierdzenie, że doświadczenie wolontariatu zawsze przebiega gładko i bez problemów: faza aklimatyzacji, w szczególności, może stworzyć różne problemy integracyjne dla wolontariuszy. Ale właśnie w takich sytuacjach można zaobserwować wzrost u młodych ludzi, którzy uczą się lepiej poznawać siebie, swoje ograniczenia i zasoby. Towarzyszenie ze strony wspólnot salezjańskich, które ich przyjmują i pracowników niemieckich ośrodków koordynacyjnych ma na celu przekształcenie nawet najtrudniejszych etapów tej podróży w okazję do refleksji i osobistego wzrostu. W przyszłości czeka nas wiele wyzwań: ostatnie dwa lata pokazały nam, że świat się zmienia, a w nowych pokoleniach zdaje się narastać obawa, że wojna zmiecie perspektywę sprawiedliwszego społeczeństwa. Program „Wolontariusze Don Bosco” ma być promykiem światła i źródłem nadziei, aby nasza młodzież poprzez swoje zaangażowanie mogła budować lepszą przyszłość dla naszej planety.

Francesco BAGIOLINI
Benediktbeuern, Niemcy

Galeria zdjęć Międzynarodowy wolontariat w Benediktbeuern

